

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 593/2025
13.05.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Светлане Томић Јокић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћено извођење археолошких радова у покушају из члана 353а став 2. у вези става 1. у вези члана 30. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Милана Андоновића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Шиду К -105/2022 од 13.03.2024. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1 – 182/24 од 09.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 13.05.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољен, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милана Андоновића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Шиду К -105/2022 од 13.03.2024. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1 – 182/24 од 09.12.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шиду К -105/2022 од 13.03.2024. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело неовлашћено извођење археолошких радова у покушају из члана 353а став 2. у вези става 1. у вези члана 30. Кривичног законика и изречене су му: условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и истовремено је одређено да се утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљени у време проверавања од две године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело и новчана казна у одређеном износу од 50.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико у датом року новчану казну не плати, иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Неплаћена новчана казна може се, уместо казном затвора, заменити и казном рада у јавном интересу тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити 8 часова рада у јавном интересу. Истом пресудом окривљеном АА изречена је мера безбедности одузимање предмета ближе наведених у изреци првостепене пресуде и одлучено је о трошковима кривичног поступка на начин наведен у изреци првостепене пресуде.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1 – 182/24 од 09.12.2024. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног и пресуда Основног суда у Шиду К -105/2022 од 13.03.2024. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости је благовремено поднео бранилац окривљеног, адвокат Милан Андоновић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе да је извршио предметно кривично дело или да пресуду другостепеног суда укине и списе врати другостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је недозвољен.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП, с обзиром да је на чињенично стање утврђено у правноснажној пресуди погрешно примењен закон. Наиме, приликом образлагања овако означене повреде закона, бранилац наводи да је суд занемарио чињеницу да је за постојање кривичног дела из члана 353а став 2. у вези става 1. Кривичног законика неопходно да су радње ископавања вршене на неком од археолошких налазишта или коришћењем посебног уређаја за откривање и проналажење археолошких предмета, при чему предметни метал детектор марке „Deus“, којим уређајем је окривљени започео археолошко ископавање, је заправо неисправан, а да суд није утврдио када се исти покварио и да ли је окривљени на предметну њиву дошао са исправним метал детектором, нити је у погледу те чињенице извео доказе, а поред тога, место извршења овог кривичног дела је катастарска парцела у потезу „Орашје“ КО Шид, које није одређено као археолошко налазиште.

Изнетим наводима бранилац на основу сопственог утврђења да је предметни метал детектор био неисправан и да место извршења кривичног дела није археолошко налазиште извлачи закључак о непостојању кривичног дела које је окривљеном стављено на терет, те суштински указује да је у побијаним пресудама чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено односно да је учињена повреда закона из члана 440. ЗКП.

Како одредбом члана 485. став 4. ЗКП која прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци овог решења.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић